

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžr/164/2016
Identifikačné číslo spisu: 5016200338
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5016200338.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Craemer Slovakia, s. r. o., Priemyselná zóna Okoličné (P.O. BOX č. 18), Liptovský Mikuláš, právne zast.: HKP Legal, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Križkova 949/9, Bratislava, proti odporcovi: Okresný úrad Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor, Kollárova 3, Liptovský Mikuláš, za účasti: N. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. V 5590/2015 zo dňa 18. februára 2016, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sp/27/2016-39 zo dňa 7. septembra 2016 jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 29Sp/27/2016-39 zo dňa 7. septembra 2016 mení tak, že rozhodnutie žalovaného č. V 5590/2015 zo dňa 18. februára 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 778,67 EUR na účet jeho právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu č. V 5590/2015 zo dňa 18.02.2016 ako vecne správne a zákonné. Právo na náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že po preskúmaní rozhodnutia mal za to, že napadnuté rozhodnutie je vydané v súlade so zákonom č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločstvách (ďalej len „zákon č. 97/2013 Z.z.“). Z listov vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXXX, XXXX, XXXX a taktiež XXXX, XXXX a XXXX kat. úz. U. súd zistil v časti zápisu iných údajov, že spoločnou nehnuteľnosťou Pozemkového spoločenstva Luhy Závažná Poruba so sídlom Hlavná 135, Závažná Poruba (ďalej len „Pozemkové spoločenstvo“) sú i nehnuteľnosti v kat. úz. U. zapísané v LV č. XXXX, XXXX, XXXX,

XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX - Z 2750/2015, Z 2105/2016. Z tohto dôvodu mal súd preukázanú správnosť a zákonnosť rozhodnutia odporcu, ktorým zamietol návrh na vklad predmetnej kúpnej zmluvy z dôvodu porušenia ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z. z. Bolo preukázané, že zúčastnená osoba - predávajúci je ako podielový spoluvlastník pozemkov vedený aj na LV č. XXXX, XXXX a XXXX v kat. úz. U. (čo ani nie je sporné), pričom predmetom predmetnej kúpnej zmluvy nebol prevod podielov aj na týchto pozemkoch evidovaných na týchto LV. Z tohto dôvodu správne odporca konštatoval porušenie ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z. z. s tým, že v danom prípade sa uvedenou kúpnopredajnou zmluvou obchádza zákon, a to konkrétne ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 a z tohto dôvodu je kúpnopredajná zmluva absolútne neplatným právnym úkonom, to znamená od samého počiatku.

Zároveň súd vyhodnotil ako nedôvodné námietky navrhovateľa, že nemôže v danom prípade ísť o spoločnú nehnuteľnosť z toho dôvodu, že podiely spoluvlastníkov sú odlišné, tak isto sú odlišné nadobúdacie tituly a rôzny je aj čas nadobudnutia podielov na pozemkoch, taktiež že nejde o rovnaký druh pozemkov, mali by spolu tieto pozemky susediť, resp. by sa mali nachádzať buď v extra alebo v intraviláne. Tieto námietky podľa názoru súdu nesúvisia s predmetnou vecou a sú irelevantné vo vzťahu k preskúmvanej veci, podstatné posúdenie bolo zdôvodnené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, a to bol práve rozpor predmetnej kúpnej zmluvy, jej uzavretie, s ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z.z. Keďže kúpnopredajná zmluva bola v rozpore s ust. § 9 ods. 8 predmetného zákona, súd už nevyhodnocoval ani ďalšiu námietku navrhovateľa vo vzťahu k rozporu ust. § 2 ods. 3 zákona č. 97/2013 Z. z., to znamená, že na základe predmetnej zmluvy by mal vzniknúť spoluvlastnícky podiel na spoločnej nehnuteľnosti s výmerou menšou ako 2000 m², a to spoluvlastnícky podiel predávajúcemu. Podstatným v prejednávanej veci bol fakt, že v danom prípade išlo o spoločnú nehnuteľnosť, ktorý údaj vyplynul zo zápisov na špecifikovaných LV, ktorý zápis spoločnej nehnuteľnosti odporca nemohol ovplyvniť.

Krajský súd naopak poukázal v tejto súvislosti na fakt, že tieto skutočnosti navrhovateľovi museli byť známe, keďže je sám členom Pozemkového spoločenstva, t. j. aj vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti. Súd k námietkam navrhovateľa o nakladaní a hospodárení so spoločnou nehnuteľnosťou uviedol, že nakladanie so spoločnou nehnuteľnosťou je upravené v § 8 a § 9 zákona č. 97/2013 Z. z. pričom § 9 ods. 8 predmetného zákona jasne definuje, že prevod vlastníckeho práva k podielu na spoločnej nehnuteľnosti len na niektorých pozemkoch je zakázaný. Dôvodom tohto ust. bola skutočnosť - zabrániť do budúcnosti (pričom aktuálny stav už bolo nutné rešpektovať) vzniku spoluvlastníckych podielov s rozdielnou výškou na jednotlivých pozemkoch patriacich do spoločnej nehnuteľnosti. Súd nemal dôvod podať návrh na Ústavný súd postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. Definícia spoločnej nehnuteľnosti v § 8 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z. z. je jasná, rovnako je jasne vyjadrený zákaz prevodu vlastníckeho práva k podielu na spoločnej nehnuteľnosti len na niektorých pozemkoch z tejto spoločnej nehnuteľnosti, pričom dôvody súd vyjadril vyššie. Ani poukaz navrhovateľa na iné vkladové konanie vo veci V 5589/2015, kde odporca vklad kúpnej zmluvy ohľadom prevodu podielov na pozemkoch v spoločnej nehnuteľnosti povolil, nemôže privediť pre navrhovateľa zrušenie napadnutého rozhodnutia. Nie je zrejmé, či v danom prípade predávajúcemu zostali podiely v pozemkoch na spoločnej nehnuteľnosti, tak ako tomu bolo v danom prípade. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd rozhodnutie odporcu ako súladné so zákonom potvrdil.

II.

Zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Napadnutý rozsudok krajského súdu, katastrálne rozhodnutie ako aj postup správneho orgánu považoval za nesprávne (nezákonné). Odvolacie dôvody boli v podstate zhodné s dôvodmi podaného opravného prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu odporcu. Navyše namietal, že predmetným prevodom nemohlo dôjsť k "drobeniu výmer" tak, ako uvádza krajský súd, naopak, navrhovateľ ako kupujúci v dôsledku nadobudnutia prevodu navyšuje svoj podiel k celej skupine pozemkov objektívne spôsobilých navzájom tvoriť jednu spoločnú nehnuteľnosť v zmysle predmetného zákona a teda navyšil aj výmeru pripadajúcu

na jeho podiel, pričom vlastnícke podiely na pozemkoch na LV č. XXXX,XXXX a XXXX sa nezmenili (a teda ani nezmenšili).

Navrhovateľ uviedol, že v dôsledku rôznosti vlastníckej štruktúry na predmetných LV je možné konštatovať aj ďalšie zásadné odlišnosti týkajúce sa pozemkov zapísaných na LV č. XXXX,XXXX a XXXX a na LV č. XXXX, XXXX a XXXX. Takéto spájanie hrubo odporuje zmyslu a účelu zákona č. 97/2013 Z.z. aj inštitútu spoločenstva ako takého, pri akceptovaní záverov krajského súdu pripúšťa aj spájanie pozemkov v rámci celého územia SR do "jednej nehnuteľnosti" prakticky bez obmedzenia (teoreticky by podľa záverov krajského súdu a správneho orgánu z vôle spoločenstva mohlo byť "za súhlasu väčšiny" spoluvlastníkov pripojené k jednej nehnuteľnosti v okrese LM" aj pozemky v okrese Prešov alebo v niektorom z bratislavských okresov).

Navrhovateľ poukázal aj na nález Ústavného súdu SR z 23. mája 2013, č. k. IV. ÚS 71/201336. Pokiaľ ide o vady konania pred správnym súdom, navrhovateľ namietal, že správny súd sa v nadväzujúcom konaní o odvolaní navrhovateľa voči rozhodnutiu katastra nevysporiadal z argumentáciou navrhovateľa, a to ani s námietkami poukazujúcimi na právne neúnosný až absurdný právny stav, ktorý by bol navodený odobrením postupu a rozhodnutia správneho orgánu. Správny súd odignoroval základné inštitúty hmotného práva definujúce vlastníctvo a práva vlastníkov, ale najmä pri potvrdení rozhodnutia katastra odignoroval a neriešil ochranu práv definovaných Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práva základných slobôd.

Krajský súd sa vo formálnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia o. i. odvolával na zásadu "bránenia drobenia pôdy" bez zohľadnenia kontextu na skutkový stav v prejednávanej veci. t. j. v prípade, kde táto zásada z logiky veci vzhľadom na zrejme skutkové okolnosti nemá žiadny priestor pre uplatnenie. Nemôže byť za drobenie pôdy považovaný prevod pozemkov vecne, miestne a funkčne nesúvisiacich (potenciálne vzdialených aj stovky kilometrov), ktoré objektívne nemôžu byť spoločne obhospodarované (uvedené platí za predpokladu, že pojem "bránenie drobenia pôdy" nebude výkladovo "deformovaný" na účelové a výlučné formálne zastrešenie cez organizáciu pozemkového spoločenstva). Obdobne nemôže byť scelovaním poľnohospodárskej pôdy zákaz prevodu spoluvlastníckeho podielu na skupine samostatných pozemkov z dôvodu súčasného a z hľadiska titulu a času nadobudnutia "náhodného" paralelného vlastníctva podielu na nesúvisiacom pozemku alebo skupiny pozemkov iného druhu, ktoré, ako už bolo uvedené, nie je možné obhospodarováť vôbec (zastavané pozemky). resp. nemožno ich obhospodarováť spoločne s pozemkami, ktoré sú predmetom prevodu.

Uvedené odôvodnenie a postup je nutné považovať za účelovú interpretáciu ustanovení zákona bez ohľadu na zmysel a účel zákona č. 97/2013 Z.z., a to na úkor základných práv niektorých vlastníkov. V záujme zabránenia takéhoto dopadu a závažného zásahu do práv účastníkov konania bol správny súd povinný prejednávanú vec konfrontovať so skutkovým stavom a interpretovať zákonné ustanovenia v súlade so zmyslom a účelom predmetného zákona. Odvolateľ v tejto súvislosti poukázal na základné zásady interpretácie právnych predpisov a opätovne aj na nález Ústavného súdu SR z 23. mája 2013, Č. k. IV. ÚS 71/201336.

Zdôvodnenie potreby závažného obmedzenia práv iba niektorých vlastníkov (a účastníkov konania) malo byť dôkladne zdôvodnené v odôvodnení, nie všeobecne, ale vo väzbe a v konfrontácii na reálny skutkový stav. Takéto zdôvodnenie však v napadnutom rozsudku absentuje, čo je dôkazom nedostatočného zisťovania, resp. vyhodnotenia skutkových okolností nevyhnutných pre správne rozhodnutie vo veci a zároveň zakladá nezrozumiteľnosť napadnutého rozhodnutia. Správny súd sa obmedzil na formálne vymenovanie paragrafového znenia a protiprávny stav odôvodnil iba zápisom "spoločnej nehnuteľnosti" na viacerých listoch vlastníctva. Z odôvodnenia je zrejmé, že majetkovú podstatu zapísanú na týchto listoch vlastníctva súd neskúmal vôbec, a teda ani z hľadiska namietaných skutočností, čím sa dopustil závažného pochybenia vo výsledku znamenajúceho nesprávne rozhodnutie vo veci.

Uvedeným postupom v konaní a nedostatočným, resp. zmätočným odôvodnením napadnutého

uznesenia správny súd porušil čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Na základe uvedených skutočností mal odvolateľ za to, že správny súd nedostatočne zistil a vyhodnotil skutkový stav, v dôsledku čoho nesprávne právne vec posúdil a vydal nesprávne rozhodnutie. Konanie pre správnym súdom je zaťažené vadami, ktoré podľa presvedčenia navrhovateľa mali za následok nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci, a zároveň zakladajú nezrozumiteľnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu.

Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zrušil v plnom rozsahu a vec vrátil na ďalšie konanie. Navrhovateľ dal odvolaciemu súdu zároveň na zváženie prerušenie konania a podanie návrhu na začatie konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky o súlade právnych predpisov v prípade, ak by súd sám neoznačil napadnuté rozhodnutie a jemu predchádzajúci postup a rozhodnutie katastra za nezákonné, považoval za vhodný postup aspoň formálne zabezpečujúci rešpektovanie práv účastníkov a zachovanie ústavnosti prerušenie tohto konania a iniciovanie konania o súlade právneho predpisu na Ústavnom súde Slovenskej republiky.

III.

Vyjadrenie odporcu

Vo vyjadrení k odvolaniu odporca uviedol, že s dôvodmi odvolania nesúhlasí, nakoľko navrhovateľ v odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok nesprávne posúdenie a rozhodnutie vo veci. Krajský súd správne posúdil napadnuté rozhodnutie odporcu a preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny. K dokumentom doloženým navrhovateľom uviedol, že v čase posudzovania predmetného návrhu na vklad boli nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX, XXXX a XXXX označené ako spoločná nehnuteľnosť a keďže hodnovernosť údajov katastra nehnuteľností nebola spochybnená, odporca postupoval pri rozhodovaní o návrhu v súlade s platným právnym poriadkom. Vyznačenie kódu spoločnej nehnuteľnosti bolo na príslušných LV prevedené na základe údajov z registra pozemkových spoločenstiev, ktoré boli poskytnuté priamo pozemkovým spoločenstvom pri jeho registrácii.

IV.

Stanovisko navrhovateľa k vyjadreniu odporcu

Navrhovateľ k vyjadreniu odporcu uviedol, že odporca nijak vecne nereagoval na jeho argumentáciu uvedenú v odvolaní zo dňa 10.10.2016. Odporca taktiež nereagoval na závažné zistenia a dôkazy, ktoré navrhovateľ predložil podaním zo dňa 30.11.2016 a ktoré jednoznačne preukazujú, že kataster nepostupoval správne pri zápise spoločnej nehnuteľnosti ani pri zamietnutí návrhu na vklad kúpnej zmluvy zo dňa 07.12.2017. Opätovne poukázal na svoje odvolanie a podanie zo dňa 30.11.2016.

V.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Napadnutým rozhodnutím odporca rozhodol podľa ust. § 31 od. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“) tak, že zamietol návrh na vklad kúpnej zmluvy zo dňa 07.12.2015, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX, XXXX a XXXX v kat. úz. U.. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že dňa 07.12.2015 mu bol doručený návrh na vklad kúpnej zmluvy uzavretej medzi zúčastnenou osobou ako predávajúcim a navrhovateľom ako kupujúcim. Predmetom kúpnej zmluvy sú nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX, XXXX a XXXX v kat. úz. U.. Posúdením predmetnej kúpnej zmluvy bolo odporcom zistené, že údaje zmluvy sú v rozpore s ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z. z. a že zúčastnená osoba je v katastri nehnuteľností vedená aj ako podielový spoluvlastník pozemkov vedených na LV č. XXXX, XXXX a XXXX v kat. úz. U., ktoré sú tak isto spoločnou nehnuteľnosťou Pozemkového spoločenstva. V súlade s vyššie uvedeným mali byť predmetom prevodu všetky pozemky tvoriace spoločnú nehnuteľnosť Luhy Závažná Poruba. Na základe

uvedeného katastrálne konanie odporca prerušil. V rozhodnutí o prerušení konania mali údaje návrhu na vklad a zmluvy zosúladiť s ust. § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z. z. Nedostatky návrhu na vklad a zmluvy neboli v stanovenej lehote odstránené. Ďalej odporca zistil, že zmluva je tiež v rozpore s ust. § 2 ods. 3 zákona č. 97/2013 Z. z. a povolením vkladu vlastníckeho práva na základe predmetnej zmluvy by vznikol spoluvlastnícky podiel na spoločnej nehnuteľnosti s výmerou menšou ako 2000 m² (spoluvlastnícky podiel zostávajúci predávajúcemu). Vzhľadom na uvedené skutočnosti bol preto zamietnutý návrh na vklad predmetnej kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností.

VI.

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13.12.2017 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona, okresný úrad preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada okresný úrad aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 97/2013 Z. z., spoločenstvom sa rozumie spoločenstvo založené vlastníckymi spoločne obhospodarovateľnými nehnuteľnosťami; spoločne obhospodarovateľnou nehnuteľnosťou je poľnohospodársky pozemok alebo lesný pozemok, ktorého vlastníkom spolu s inými vlastníckymi takýchto pozemkov zakladá spoločenstvo s cieľom ich spoločného obhospodarovania a užívania.

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z. z. spoločnou nehnuteľnosťou na účely tohto zákona sa rozumie jedna nehnuteľná vec, ktorá pozostáva z viacerých samostatných pozemkov. Spoločná nehnuteľnosť je nedeliteľná okrem prípadov podľa odseku 2. Podielové spoluvlastníctvo spoločnej nehnuteľnosti nemožno zrušiť a vyporiadať podľa všeobecných ustanovení o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva.

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 97/2013 Z. z. pri prevode podielu spoločnej nehnuteľnosti nesmie vzniknúť spoluvlastnícky podiel na spoločnej nehnuteľnosti, ktorému zodpovedá výmera menšia ako 2 000 m².

Podľa § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z.z., prevod vlastníckeho práva k podielu na spoločnej nehnuteľnosti len na niektorých pozemkoch patriacich do spoločnej nehnuteľnosti je zakázaný.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či krajský súd posúdil vec správne, najmä či sa vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa uvedenými v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

V ustanovení § 2 zákona č. 97/2013 Z.z. je zakotvené, ktoré majetkovoprávne útvary sa považujú za pozemkové spoločenstvá. V odseku 1 písm. d) sa za pozemkové spoločenstvo označuje i pozemkové spoločenstvo, ktoré založili individuálni vlastníci poľnohospodárskych alebo lesných nehnuteľností s cieľom ich spoločného obhospodarovania bez toho, aby vznikala spoločná nehnuteľnosť. Cieľom tohto

pozemkového spoločenstva je predovšetkým spoločné obhospodarovanie jednotlivých poľnohospodárskych alebo lesných nehnuteľností, ktoré ostávajú vo vlastníctve jednotlivých členov pozemkového spoločenstva.

V § 12 je upravené postavenie vlastníka spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti v pozemkových spoločenstvách, ktoré založili vlastníci poľnohospodárskych alebo lesných nehnuteľností s cieľom ich spoločného obhospodarovania a využívania (odsek 1) bez toho, aby vznikala spoločná nehnuteľnosť alebo spoločné vlastníctvo nehnuteľnosti, pričom spoločenstvo bude vykonávať aj správu týchto pozemkov (odsek 2). Podmienkou a právnym titulom členstva v tomto spoločenstve je vlastníctvo spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti (odsek 1), pričom za trvania spoločenstva členstvo vzniká a zaniká prevodom alebo prechodom vlastníctva spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti. Nadobúdateľ spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti jeho prevodom alebo prechodom sa stane členom spoločenstva zo zákona. Spoločná nehnuteľnosť vstupom do tohto spoločenstva nevzniká, vlastník spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti len dáva svoju nehnuteľnosť k dispozícii ostatným členom spoločenstva a spoločenstvu na účely spoločného obhospodarovania a využívania a hospodárenia podľa § 20 (odsek 2).

Odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľ podaním zo dňa 30.11.2016 doložil do spisu Zmluvu o pozemkovom spoločenstve vlastníkov spoločne obhospodarovaných nehnuteľností Pozemkového spoločenstva ako aj Stanovy Pozemkového spoločenstva. K tomu navrhovateľ uviedol, že je nepochybné, že odporca nepostupoval správne pri zápise spoločnej nehnuteľnosti na LV č. XXXX, XXXX a XXXX a č. XXXX, XXXX a XXXX, nakoľko nejde o spoločné nehnuteľnosti ale jedná sa o spoločne obhospodarované nehnuteľnosti v zmysle § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 97/2013. Odporca podľa názoru navrhovateľa nepostupoval správne ani pri zamietnutí návrhu na vklad kúpnej zmluvy zo dňa 7.12.2015, keď prevod spoluvlastníckych podielov na spoločne obhospodarovaných nehnuteľnostiach je možný (predmetný zákon prevod neobmedzuje, naopak predpokladá v § 12 ods. 3) a predmetná kúpna zmluva je platná.

Dňa 16.05.2017 navrhovateľ doložil do spisu list odporcu, ktorou odporca uznal argumentáciu ohľadom právneho stavu na dotknutých pozemkoch, t. j. uznal, že pozemky zapísané na LV č. XXXX, XXXX a XXXX a na LV č. XXXX, XXXX, XXXX nie sú a nikdy neboli spoločnou nehnuteľnosťou v zmysle zákona č. 97/2013 Z.z., ale naopak od počiatku ide o spoločne obhospodarované nehnuteľnosti. V nadväznosti na zistenie chyby pri zápise vymazal zápis o spoločnej nehnuteľnosti z dotknutých LV.

Odvolací súd považuje námietky navrhovateľa týkajúce sa nedostatočne zisteného skutkového stavu zo strany správneho orgánu a nesprávneho stotožnenia sa krajského súdu s rozhodnutím odporcu za dôvodné.

Zásada materiálnej (objektívnej) povahy vyjadruje požiadavku, aby správny orgán úplne a presne zistil skutočný stav a zaobstaral si potrebné podklady pre rozhodnutie (§ 32 ods. 1, § 46). Táto zásada veľmi úzko súvisí so zásadou zákonnosti. Zistením skutočného stavu veci sa rozumie zistenie všetkých podstatných skutočností v súlade s príslušným hmotnoprávnym predpisom. Právna teória pozná aj pojem formálna pravda, pri ktorej sa správny orgán môže uspokojiť s tým, čo ako skutkovú podstatu uvádzajú jednotliví účastníci. Táto zásada by sa de lege ferenda mohla uplatniť v konaniach, kde účastníci stoja v protichodnom postavení. V týchto prípadoch by správny orgán skúmal iba to, čo je medzi stranami sporné. V skutočnostiach, ktoré sú medzi stranami nesporné, by sa mohol oprieť o tvrdenia účastníkov.

Zásada materiálnej pravdy pri zisťovaní skutočného stavu veci má dve stránky: úplnosť a presnosť zistení. Úplnosť znamená povinnosť správneho orgánu zistiť všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či budú v prospech alebo neprospech účastníka. Pri tomto zisťovaní nie je správny orgán viazaný návrhmi účastníkov konania. Presnosť zistenia znamená, že zistený stav musí zodpovedať skutočnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie, vzhľadom na rôznorodosť možných situácií, Správny poriadok určuje demonštratívnym spôsobom (§ 32 ods. 1).

S uplatňovaním zásady materiálnej pravdy súvisí aj zodpovednosť za zisťovanie podkladov. V tejto súvislosti právna teória hovorí o vyhľadávacej zásade a o prejednávacej zásade. Pri vyhľadávacej zásade účastníci nenesú procesnú zodpovednosť za zistenie určitej skutočnosti. Zo Správneho poriadku vyplýva, že zodpovednosť za zisťovanie podkladov pre rozhodnutie nesie správny orgán. Preto je správne konanie ovládané vyhľadávacou zásadou, ktorá je však modifikovaná niektorými povinnosťami účastníkov, prípadne jednotlivými typmi správneho konania.

Správnosť a úplnosť zistených podkladov má zároveň viesť k presvedčivosti rozhodnutia správneho orgánu. Táto skutočnosť sa premieta predovšetkým v odôvodnení rozhodnutia.

Z vyššie citovaného § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona vyplýva, že pri rozhodovaní o vklade má okresný úrad prihliadať aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu. Odvolací súd v súvislosti s uvedeným má za to, že odporca nedostatočne zistil skutkový stav, keď jednostranne vychádzal len z LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, pričom nevykonal ďalšie dokazovanie a to nepreskúmal Stanovy Pozemkového spoločenstva ako ani Zmluvu o pozemkovom spoločenstve, ktoré sú voľne prístupné aj na internetovej stránke Spoločenstva, a ďalšie skutočnosti, na základe ktorých by dospel k záveru, že išlo od počiatku o spoločne obhospodarované nehnuteľnosti, a nie o spoločnú nehnuteľnosť. K tomuto záveru odporca nakoniec neskôr dospel, o čom svedčí aj list, ktorý predložil navrhovateľ a v súvislosti s tým aj aktuálny výpis z predmetných LV, v ktorých došlo k vymazaniu kódu spoločnej nehnuteľnosti. Hodnovernosť údajov na predmetných LV bola navrhovateľom vyvrátená.

Hodnovernosť údajov katastra podľa názoru odvolacieho súdu treba interpretovať tak, že údaje katastra sú zapisované zákonom ustanoveným postupom len na základe relevantných a hodnoverných podkladov a ten, kto ich používa, koná v dobrej viere (ak mu nie je známe niečo iné). Záväznosť údajov katastra zase znamená povinnosť používať tieto údaje podľa ustanovenia § 71 KZ <.. Osoby, ktoré spochybňujú hodnoverné údaje katastra, sú povinné preukázať opak, t. j. vyvrátiť ich. Rovnako to platí aj pri spochybnení správnosti záväzných údajov katastra. Je potrebné rozlišovať medzi spochybnením a vyvrátením hodnovernosti údajov katastra. Údaje, ktorých hodnovernosť bola vyvrátená, sa v zmysle ustanovenia § 71 ods. 3 KZ <. nesmú používať. Druhá veta odseku 1 Katastrálneho zákona prikazuje okresnému úradu, aby vo vkladovom konaní "prihliadal aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu".

Navrhovateľ na nesprávny postup odporcu ako aj na zmätočný zápis o spoločnej nehnuteľnosti upozorňoval vo svojich podaniach súvisiacich so správnym konaním o vklade kúpnej zmluvy (V 5590/2015) a zamietnutím návrhu na vklad vlastníckeho práva. Odporca základné podklady v súvislosti s vkladovým návrhom navrhovateľa V 5590/2015 nevyhodnotil správne a nesprávne o ňom rozhodol, inštitúty spoločnej nehnuteľnosti a spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti nerozlišoval, rovnako nerozlišoval ani podstatou a právnou úpravou odlišné pozemkové spoločenstvá definované § 2 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z. z., jednostranne vychádzal iba z údajov na LV a inými skutkovými či právnymi skutočnosťami sa pred vydaním rozhodnutia nezaoberal.

Najvyšší súd v tejto súvislosti poznamenáva, že odporca vo vyjadrení k doloženým podaniam navrhovateľa uviedol, že vyznačenie kódu spoločnej nehnuteľnosti bolo na príslušných LV prevedené na základe údajov z registra pozemkových spoločenstiev, ktoré boli poskytnuté priamo Pozemkovým spoločenstvom pri jeho registrácii. Z administratívneho spisu však vyplýva, že pri zápise kódu spoločnej nehnuteľnosti pochybil už správny orgán, nakoľko zo žiadosti o zápis na LV Pozemkového spoločenstva vyplýva, že žiadali o zápis poznámky o spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti a nie spoločnej nehnuteľnosti. Vzhľadom na uvedené nesprávne postupoval už pri zápise spoločnej nehnuteľnosti na príslušné LV. Odvolací súd poukazuje na to, že v čase zápisu údajov o spoločnej nehnuteľnosti na predmetné LV navrhovateľ ešte nebol členom Pozemkového spoločenstva.

Z § 250i O.s.p. vyplýva, že pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový

stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v predmetnej veci išlo od počiatku o spoločne obhospodarovanú nehnuteľnosť, avšak z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu zo strany odporcu, ktorý vychádzal len z údajov v katastri nehnuteľností, bolo vydané napadnuté rozhodnutie.

Z uvedeného tiež vyplýva, že pre pozemky zapísané na LV č. XXXX, XXXX a XXXX a na LV č. XXXX, XXXX a XXXX neplatí (a nemôže platiť) ustanovenie § 9 ods. 8 zákona č. 97/2013 Z.z. Prevod podielov k jednotlivým spoločne obhospodarovaným nehnuteľnostiam zákon č. 97/2013 Z. z. nezakazuje ani neobmedzuje, naopak ustanovenie § 12 ods. 3 takýto prevod implicitne predpokladá. Z uvedeného rovnako vyplýva, že neplatí (a nemôže platiť) ani ustanovenie § 2 ods. 3 predmetného zákona. To ustanovenie bolo "doplňujúcim" dôvodom prezentovaným odporcom.

S poukazom na uvedené má odvolací súd za to, že rozhodnutie odporcu nevychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, odporca nedostatočne zistil skutkový stav, na základe ktorého vydal preskúmané rozhodnutie a svojim postupom založil nezákonnosť tohto rozhodnutia. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie odporcu trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd nezrušil napadnutý rozsudok, ale z uvedených dôvodov pristúpil k zmene rozsudku krajského súdu a v súlade s ustanovením § 250ja ods. 3 O.s.p. pristúpil k zrušeniu napadnutého rozhodnutia odporcu a vráteniu veci na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

K návrhu na predloženie veci Ústavnému súdu Slovenskej republiky odvolací súd udáva, že Ústava Slovenskej republiky v čl. 144 ods. 2, na ktorý nadväzuje § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p., súdu ukladá prerušiť konanie len v prípade, že sa domnieva, že iný právny predpis odporuje zákonu. Je preto nepochybné, že spomenutý postup súdu je viazaný na výsledok procesu tvorenia jeho názoru na prejednávajúcu vec i právnu úpravu, ktorej aplikácia prichádza do úvahy. Súd takto potom postupuje len vtedy, keď dospeje k názoru svedčiacemu o existencii naznačeného rozporu. Potreba tohto postupu preto nie je daná v prípade, že o ústavnosti zákona má pochybnosti účastník nie však prejednávajúci súd. Odvolací súd vzhľadom na uvedené o predmetnom návrhu nerozhodol kladne vzhľadom na to, že to nepovažoval za dôvodné, a to aj s poukazom na výsledok konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý mal úspech vo veci, priznal náhradu trov odvolacieho konania podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu s odchýlkou, na ktorú poukazuje nižšie, v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, vo výške 778,69 Eur. Tie pozostávajú z odmeny za 6 úkonov právnej služby:

1. prevzatie a príprava zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.)
2. písomné podanie zo dňa 18.02.2016 - odvolanie voči rozhodnutiu katastrálneho odboru Okresného úradu Liptovský Mikuláš (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z.)
3. písomné podanie na súd zo dňa 15.08.2016 - vyjadrenie k stanovisku žalovaného (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z.)
4. účasť na pojednávaní dňa 19.08.2016 (§ 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 655/2004 Z.z.)
5. písomné podanie zo dňa 10.10.2016 - odvolanie voči rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 07.09.2016, sp. zn. 29Sp 27/2016-39 (§ 13a ods. 1 písm. e) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.)
6. písomné podanie na súd zo dňa 29.03.2017 - vyjadrenie k stanovisku žalovaného (§ 13a ods. 1 písm. e) vyhlášky č. 655/2004 Z.z.)

Tarifná odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje v zmysle § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. sumu 66 EUR (pre úkony v roku 2016) a 68 EUR (pre úkony v roku 2017). Výška paušálnej náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (režijný paušál) predstavuje v zmysle § 16 ods. 3 prvá veta vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v spojení s § 1 ods. 3 tejto vyhlášky sumu :

- 8,58 EUR (bez DPH) za jeden úkon právnej služby pre 5 úkonov č. 1 až 5 (1/100 výpočtového základu platného pre rok 2016),
- 8,84 EUR (bez DPH) za jeden úkon právnej služby pre 1 úkon č. 6 (1/100 výpočtového základu

platného pre rok 2017).

Celkovo za 6 úkonov právnej služby má právny zástupca navrhovateľa právo na náhradu uvedených výdavkov vo výške 449,74 Eur. Ďalej bola právnenému zástupcovi, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty (ďalej len DPH) priznaná uplatnená DPH zo základu 449,74 € podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 20 % v sume 89,95 Eur.

Ďalšie trovy pozostávajú z náhrady cestovného z Bratislavy do Žiliny a späť na pojednávanie dňa 19.08.2016):

- pohonné hmoty: 27,40 EUR (203 km x 2 x 0,065 x 1,039 EUR),
- amortizácia: 74,30 EUR (203 km x 2 x 0,183 EUR).

Uplatnená suma predstavuje náhradu pohonných hmôt pri priemernej cene PHM 1,039 EUR / 1 l a spotrebe podľa technického preukazu 6,5 l / 100 km, a to za cestu v dĺžke 2 x 203 km. Suma náhrady za prejazdené kilometre predstavuje sumu 0,183 EUR za 1 km (od 01.01.2009, podľa Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 181/2008 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách). Hotové výdavky za dopravu predstavujú sumu 101,70 EUR.

Trovy taktiež pozostávajú z náhrady za stratu času: cesta Bratislava - Žilina (2 hod.): cesta Žilina - Bratislava (2 hod.): 57,2 EUR (4 x 14,30 EUR) 57,2 EUR (4 x 14,30 EUR). Právny zástupca navrhovateľa nesprávne uviedol sumu 58,92 EUR.

Výška náhrady za stratu času je určená v zmysle § 17 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri výpočtovom základe 858 EUR (1/60 za každú začatú 0,5h). Náhrada za stratu času predstavuje sumu 114,4 EUR. Ďalej bola právnenému zástupcovi priznaná uplatnená DPH zo základu 114,4 EUR podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 20 % v sume 22,88 EUR.

Celkom boli navrhovateľovi priznané na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 778,67 EUR (101,7 EUR +137,28 EUR +539,69 EUR), ktoré je odporca povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Poplatková povinnosť pri konaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu je poplatkovou povinnosťou ex post, keďže je stanovená "za konanie", a ktorá vzniká až následne podľa § 5 ods. 1 písm. h) ZSP a len za predpokladu neúspechu v konaní. V prípade úspechu toho, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu, súd náhradu trov za súdny poplatok neprizná z dôvodu úspechu v konaní a z dôvodu, že poplatková povinnosť nevzniká (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Sž 82/2008-26).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.